

STANKO ŠKALER

1. 12. 1929 (Veliki Obrež) – 29. 5. 1973 (Brežice)

Stanko Škaler – dejaven muzejski delavec, konservator, pisec zgodovinskih razprav, profesor in ravnatelj Posavskega muzeja Brežice, je bil rojen 1. 12. 1929 v Velikem Obrežu pri Dobovi. Gimnazijo je obiskoval v Brežicah in leta 1955 diplomiral na zgodovinskem oddelku na Filozofski fakulteti v Ljubljani.

Kot profesor je bil najprej zaposlen na brežiški gimnaziji, nato je kot kustos delal v Posavskem muzeju Brežice, leta 1962 pa postal njegov ravnatelj.

Po njegovi zaslugi je muzej postal sodobno urejena ustanova s pomembnimi zbirkami arheoloških, etnografskih in kulturno-zgodovinskih predmetov. Ves čas je sodeloval tudi pri prenovi brežiškega gradu. V njegovem času so obnovili slikarijo dvorane, kapele in stopnišča.

Je avtor številnih monografij (*Boj za staro pravdo, Po poteh slovensko-hrvaškega kmečkega upora 1573, Posavje v letu 1941, Brežice, Kozjanski odred, Posavje 1*) in člankov, ki jih hranimo tudi v domoznanski zbirki naše knjižnice.

Stanko Škaler kot ravnatelj Posavskega muzeja Brežice, 1973 (foto Jožica Teppey).
Fotografijo hrani Posavski muzej Brežice.

Janko Jarc je o dobitniku Valvasorjeve plakete, najvišjega priznanja, ki ga Skupnost muzejev podeljuje najzaslužnejšim slovenskim delavcem zapisal: *»Stanko Škaler je (bil) živi vzgled in opomin, podoba pravega, z entuziazmom prežarjenega muzealca, neutrudnega zbiralca in obenem tenkovestnega znanstvenega raziskovalca in poznavalca preteklih zgodb in usod našega ljudstva, nikdar zaprtega v ozko strokovnost in z enakim posluhom za vse panoge muzejskega dela. To so one predragocene lastnosti, ki jih je naš Stanko združil v sebi in ki združujejo ustvarjalni lik muzejskega delavca in vodje muzejske ustanove.«*

Stanko Škaler ob odprtju stalne galerije v Posavskem muzeju Brežice, 1966 (foto Martin Zupančič).
Fotografijo hrani Posavski muzej Brežice.

Njegova posebna skrb in ljubezen sta veljali obdobju kmečkih puntov in narodnoosvobodilnega boja, o čemer pričajo številne študije in razprave.